

IATA PROIECTUL DE GRATIERE – Ministerul Justitiei a publicat Ordonanta de Urgenta privind gratierea, pentru evitarea unei hotarari pilot la CEDO: "Se gratiaza in intregime pedepsele cu inchisoare de pana la 5 ani". Nu beneficiaza de gratiere infractiuni precum luarea si darea de de mita, traficul de influenta si cumpararea de influenta, constituirea unui grup infractiunii organizat, infractiunile pentru prevenirea si sanctionarea spalarii banilor, dar nici infractiunile cu violenta (Ordonanta)

Scris de Elena DUMITRACHE

Instituti - Ministerul Justitiei

Ministerul Justitiei a lansat in dezbatere publica proiectul de ordonanta pentru gratierea unor pedepse. Documentul a fost postat pe site-ul oficial al Ministerului la finalul sedintei de Guvern, fiind insotit de nota de fundamentare. Așa cum ministrul Justitiei Florin Iordache (foto) a anuntat dinaintea proiectului de gratiere prevede ca persoanele inchise pentru savarsirea anumitor infractiuni de conștient sau fapte cu violenta sa nu beneficieze de gratiere. Pe langa aceste infractiuni, mai sunt excluse de la gratiere si infractiunile contra sigurantei statului, reprimariile nelegitime, parasierea postului si prezenta la serviciu in stare de ebrietate, cercetarea abuziva, infractiunile privind unele masuri pentru asigurarea transparentei in exercitarea demnitatilor publice, a functiilor publice si mediului de afaceri, prevenirea si sanctionarea coruptiei, infractiunile la regimul transportului naval, infractiunile pentru prevenirea si combaterea evaziunii fiscale sau infractiunile privind procedura insolventei. **Acestea proiect stabileste si care sunt pedepsele care se gratiaza in intregime, respectiv cele care prevad inchisoare de pana la 5 ani inclusiv si pedepsele cu amendă aplicate de instanța de judecată.**

Ministerul Justitiei a lansat in dezbatere publica proiectul de ordonanta pentru gratierea unor pedepse. Documentul a fost postat pe site-ul oficial al Ministerului la finalul sedintei de Guvern, fiind insotit de nota de fundamentare. Așa cum ministrul Justitiei Florin Iordache (foto) a anuntat dinaintea proiectului de gratiere prevede ca persoanele inchise pentru savarsirea anumitor infractiuni de conștient sau fapte cu violenta sa nu beneficieze de gratiere. Pe langa aceste infractiuni, mai sunt excluse de la gratiere si infractiunile contra sigurantei statului, reprimariile nelegitime, parasierea postului si prezenta la serviciu in stare de ebrietate, cercetarea abuziva, infractiunile privind unele masuri pentru asigurarea transparentei in exercitarea demnitatilor publice, a functiilor publice si mediului de afaceri, prevenirea si sanctionarea coruptiei, infractiunile la regimul transportului naval, infractiunile pentru prevenirea si combaterea evaziunii fiscale sau infractiunile privind procedura insolventei. **Acestea proiect stabileste si care sunt pedepsele care se gratiaza in intregime, respectiv cele care prevad inchisoare de pana la 5 ani inclusiv si pedepsele cu amendă aplicate de instanța de judecată.**

In nota de fundamentare a Ministerului Justitiei, necesitatea adoptării actului legislativ de gratiere a unor pedepse este justificata prin situatia actuala din penitenciarele din Romania, care se confrunta cu supraaglomerarea, datele oficiale relevand ca in prezent in tara noastra exista 8 penitenciare care au un grad de ocupare mai mare 200%. In restul inchisorilor indicate mediul relevand un grad de ocupare de 157,7%.

Un alt motiv pentru care s-a dorit punerea in discutare publica, in cel mai scurt timp, a proiectului de gratiere a fost **posibilitatea ca in luna mai 2017 Curtea Europeana a Drepturilor Omului sa publice o hotarare-pilot pentru supraglomerarea sistematica din penitenciarele romanesti, care sa stabileasca condamnarea Romaniei pentru conditiile inumane si degradante din penitenciare.**

Iata ce se retine in nota de fundamentare cu privire la hotararea-pilot a CEDO:

*Prin Memorandumul aprobat de catre Guvern in sedinta din 27 aprilie 2016, s-au propus o serie de masuri menite a îndeparta, ori chiar de a imbata perspectiva unei condamnari a Romaniei la CEDO prin printr-o hotarare pilot. Cu toate acestea, parcurgand continutul acestuia, se constata ca, pe de o parte propunerile continute ofera solutii pentru o partiala rezolvare a situatiei, iar pe de alta parte timpul de asteptare pentru transpunerea sa in practica este unul foarte lung de aprox. 7 ani, pana in anul 2023.

Se constata de asemenea ca investitia preconizata pentru punerea sa in practica este de 838.467.330 mil euro, suma ce se doreste a fi utilizata in lucrari de infrastructura, respectiv, in constructia sau amenajarea de noi penitenciare, de sporire a numarului de locuri de incarcare si in modernizarea unui numar redus de locuri de incarcare, suma ce nu are justificare in ceea ce priveste obtinerea si si alocarea bugetare din care va fi cofinanta, in conditiile in care bugetul Ministerului Justitiei pentru Administratia Nationala a Penitenciarelor pentru anul 2015 a fost de aprox. 296 milioane Euro, din care aprox. 188 milioane Euro au reprezentat cheltuielile de personal.

Investitia in existenta si modernizarea spatiilor de incarcare reprezinta, bineînțeles, una dintre componentele solutiei, problema este însă una de viziune.

Pentru si bugetul de stat se adauga cheltuieli din ce in ce mai costisitoare, legate de intretinerea unor persoane condamnate, care nu au savansat fapte cu violenta, nu sunt recidivisti, si care ar putea fi reintegrate in societate in alte moduri, legal stabilite.

Trebuie avut in vedere si recomandările formulate de The European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT), care arata ca investitia in infrastructura penitenciară nu reprezintă o soluție, ci pedepsele complementare si actiunile care vizeaza reeducarea persoanelor condamnate, reprezinta cheia de succes pentru o societate care doreste sa se reformeze cu adevarat.

Pentru motivele invocate consideram ca **trebuie sa fie promovata prezenta ordonanta de urgenta prin care, in mod diferentiat, si in functie de infractiunile pentru care exista hotarari ale instanstelor de judecata, sa se aplice gratierea.**

In privinta gratierii, aceasta are ca efect doar asupra executarii partii sau totale a unei pedepse aplicate de instanțele judecatoresti, existand si posibilitatea ca, in eventualitatea savansarii unor altor fapte penale, gratierea sa poata fi revocata.

In acelas timp, trebuie precizat ca prezenta ordonanta de urgenta nu se aplica persoanelor care savarsesc infractiuni cu violenta, impotriva sigurantei nationale, infractiuni de coruptie, impotriva persoanelor, etc., in stare de recidiva.

Necesitatea promovarii ordonantei de urgenta este determinata, pe de o parte, de iminenta aplicarii unor sanctiuni de catre CEDO, iar, pe de alta parte, de conditiile deosebite de grele si degradante in care sunt obligati sa traitasca persoanele condamnate la pedepsa inchisorii.

In acelas timp urmazea sa se retina ca promovarea prin ordonanta de urgenta poate fi facuta avandu-se in vedere prevederile art. 20 alin. 1 care prevede ca "dispozitiile constitutive privind drepturile si libertatile cetatenilor vor fi interpretate si aplicate in concordanta cu Declaratia Universala a Drepturilor Omului, cu pactele si celelalte tratate la care Romania este parte."

Art. 63 din Constitutia Romaniei, care prevede restrangerile exercitiului unor drepturi sau al unor libertati, stabileste ca aceste sa poata dispune numai deca este proportionala cu situatia care a determinat-o."

Iata ce prevede proiectul de ordonanta de urgenta al Ministerului Justitiei publicat pe site in data de 18 Ianuarie 2017:

*ORDONANTA DE URGENTA

pentru gratierea unor pedepse

In temeiul art. 115 alin. (6) din Constitutia Romaniei, republicata, Guvernul Romaniei adopta prezenta ordonanta de urgenta:

Art. 1 (1) Se gratiaza in intregime pedepsele cu inchisoare de pana la 5 ani inclusiv precum si pedepsele cu amendă aplicate de instanța de judecată.

(2) Prevederile alin. (1) se aplica indiferent de modalitatea de executare a pedepsei închisorii dispusa de instanță.

Art. 2 Se grațiază în parte :

alcui 1/2 pedepșei cu închisoare aplicate persoanelor care au împlinit vârsta de 60 ani, femeilor însărcinate (gravide) sau persoanelor care au atins vârsta de 65 ani;

alcui 1/2 sau, după caz, cu restul de pedepșă neexecutat din pedepșele cu închisoare aplicate persoanelor care, conform expertizei medico-legale emisa de instituțiile abilitate sunt diagnosticate cu boli incurabile în faza terminală;

Art. 3 (1) Prevederile art. 1-2 nu se aplică celor condamnați pentru infracțiuni savărate în stare de recidivă și celor care sunt recidiviști prin condamnări anterioare;

(2) Grațierea este condiționată de achitarea despagunilor la care persoana condamnată a fost obligată prin hotărâre judecătorească definitivă, în termen de 1 an de la punerea în libertate.

(3) Prevederile alin. (2) nu se aplică condamnaților pentru care se grațiază potrivit art. 2 lit. a) și b);

(4) **Nu beneficiază de prevederile art.1 cei care au savărit următoarele infracțiuni:**

A. Infracțiuni reglementate de Codul Penal:

1) infracțiunile contra siguranței statului prevăzute în art. 155-173 Cod penal anterior și în art. 204-412 Cod penal în vigoare;

2) infracțiunile de omor prevăzute în art. 174-177 Cod penal anterior și în art. 188-191 Cod penal în vigoare;

3) vătămare corporală gravă prevăzută de art. 182 Cod penal anterior și în art. 194 Cod penal în vigoare;

4) kvivire sau vătămării cauzabile de moarte prevăzute de art. 183 Cod penal anterior și în art. 195 cod penal în vigoare;

5) lipsirea de libertate în mod ilegal prevăzută de art. 189 Cod penal anterior și în art. 205 cod penal în vigoare;

6) violarea de domiciliu prevăzută în art. 192, alin 2 Cod penal anterior și în art. 224 alin 2 cod penal în vigoare

7) santajul prevăzută în art. 194 Cod penal anterior și în art. 207 cod penal în vigoare

8) vicliul prevăzută de art. 197 Cod penal anterior și în art. 208 cod penal în vigoare ;

9) actul sexual cu un minor prevăzută de art. 198 Cod penal anterior alin 2-4 și în art. 220 alin 2-4 cod penal în vigoare ;

10) agresiunea sexuală prevăzută în art. 219 Cod penal în vigoare

11) conștia sexuală prevăzută de art. 202 Cod penal anterior și în art. 221 cod penal în vigoare ;

12) incestul prevăzută de art. 203 Cod penal anterior și în art. 222 cod penal în vigoare;

13) furtul prevăzută de art. 209 Cod penal anterior și în art. 229 cod penal în vigoare;

14) lățaria prevăzută de art. 211 Cod penal anterior și în art. 233 – 234 cod penal în vigoare;

15) pirateria prevăzută de art.212 Cod penal anterior și în art. 235 cod penal în vigoare, precum și lățaria sau pirateria urmată de moartea victimei prevăzută de art. 236 cod penal în vigoare;

16) înșelăciunea prevăzută de art 215 alin 2-5 Cod penal anterior și în art 244-245 cod penal în vigoare;

17) ultrajul prevăzută de art. 239 Cod penal anterior și în art. 257 cod penal în vigoare;

18) tortura prevăzută de art. 267 1 Cod penal anterior și în art. 282 cod penal în vigoare;

19) represunea nedreaptă prevăzută de art. 268 Cod penal anterior și în art. 283 cod penal în vigoare;

20) evadarea prevăzută de art. 269 Cod penal anterior și în art. 285 cod penal în vigoare;

21) înșelăciunea evadării prevăzută de art. 270 Cod penal anterior și în art. 286 cod penal în vigoare;

22) parșinea postului și prezența la serviciu în stare de ebrietate prevăzută de art. 275 alin. 3 Cod penal anterior și în art. 331 alin. 3 cod penal în vigoare;

23) neîndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă prevăzută în art. 329 alin. 2 cod penal în vigoare

24) nerespectarea regimului materialelor nucleare sau al altor materiale radioactive prevăzută de art. 279 1 Cod penal anterior și în art. 345 alin 2-4 cod penal în vigoare;

25) falsificarea de monede sau de alte valori prevăzută de art. 282 Cod penal anterior și în art 310-312 cod penal în vigoare;

26) falsificarea de valori străine prevăzută de art. 284 Cod penal anterior;

27) deținerea de instrumente în vederea falsificării de valori prevăzută de art. 285 Cod penal anterior și în art. 314 cod penal în vigoare;

28) luarea de mită prevăzută de art. 284 Cod penal anterior și cod penal în vigoare;

29) darea de mită prevăzută de art. 285 Cod penal anterior și art. 290 cod penal în vigoare;

30) traficul de influență prevăzută de art. 287 Cod penal anterior și art. 291 cod penal în vigoare;

31) cumpararea de influență prevăzută de art. 292 cod penal în vigoare ;

32) nerespectarea dispozitiilor privind importul de deșeurii și reziduurii prevăzută de art 302 2 alin. 2 Cod penal anterior;

33) relele tratamente aplicate minorului prevăzută de art. 306 Cod penal anterior;

34) traficul de stupefiante prevăzută de art. 312 Cod penal anterior;

35) falsificarea de alimente sau alte produse prevăzută de art. 313 Cod penal anterior și în art. 357 cod penal în vigoare;

36) provenienșul prevăzută de art. 329 Cod penal anterior și în art. 213 cod penal în vigoare;

37) constituirea unui grup infracțional organizat prevăzută de art. 367 cod penal în vigoare;

38) racolarea minorilor în scopuri sexuale prevăzută de art 222 cod penal;

39) activitățile prevăzută de art. 209 cod penal;

40) traficul de persoane prevăzută de art. 210 cod penal;

41) traficul de minori prevăzută de art. 211 cod penal;

42) folosirea serviciilor unei persoane exploatate prevăzută de art. 216 cod penal ;

43) folosirea prostituției infantile prevăzută de art. 216 alin 1 cod penal;

44) pornografie infantilă prevăzută de art. 374 cod penal;

45) fraudăle comise prin sistemul informatic și de plată electronică prevăzută de art. 249 – 251 cod penal;

46) traficul de migrații prevăzută de art. 263 cod penal;

47) facilitarea sederii ilegale în România prevăzută de art. 264 cod penal

48) divulgarea informatiilor secrete de stat prevazuta de art. 303 cod penal;

49) ultrajul judiciar prevazut de ar. 279 cod penal;

50) cercetarea abuziva prevazuta de art. 280cod penal.

B. Infractiuni reglementate de legi speciale:

1. Infractiunile prevazute in art. 276 din Legea 31/1990 privind societatile comerciale, cu modificarile si completarile ulterioare

2. Infractiunile prevazute de art. 1921 din Legea nr. 51/1991 privind siguranta nationala a Romaniei;

3. Infractiunile prevazute la art. 5 alin 1 si alin 3 din Legea nr. 78/2000;

4. Infractiunile prevazute de art 2-8 si art 10-14 din Legea nr. 1432000 privind prevenirea si combaterea traficului si consumului ilicit de droguri cu modificarile si completarile ulterioare;

5. Infractiunile prevazute de OUG nr. 102/2001 privind frontiera de stat a Romaniei cu modificarile si completarile ulterioare;

6. Infractiunile prevazute in Legea nr. 666/2001 privind prevenirea si combaterea traficului de persoane cu modificarile si completarile ulterioare;

7. Infractiunile prevazute de Legea 535/2004 privind prevenirea si combaterea terorismului;

8. Infractiunile prevazute in art. 29 din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea si sanctionarea spalarii banilor, precum si pentru instituirea unor masuri de prevenire si combatere a finantarii terorismului - Republicata

9. Infractiunile prevazute de art 43, 44 alin 1, 46 si 48 din Legea nr. 161/2003 privind unele masuri pentru asigurarea transparentei in exercitarea domeniului public, a functiilor publice si mediului de afaceri, prevenirea si sanctionarea coruptiei, cu modificarile si completarile ulterioare;

10. Infractiunile prevazute de Legea nr. 191 din 13 mai 2003 privind infractiunile la regimul transportului naval, cu modificarile si completarile ulterioare

11. Infractiunile prevazute de art. 3-5 si art. 7 alin 1 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea si combaterea evaziunii fiscale, cu modificarile ulterioare;

12. Infractiunile prevazute de art. 143 alin 2 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolventei, cu modificarile si completarile ulterioare;

13. Infractiunile prevazute de art. 270 si 272 din Legea nr. 86/2006 privind codul vamal al Romaniei, cu modificarile ulterioare;

14. Infractiunile prevazute de Legea nr 392/2003 privind prevenirea criminalitatii organizate;

15. Infractiunile prevazute de Legea nr. 194/2011 privind combaterea operatiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihotrope;

Art. 4 - Anechile si celelalte sanctiuni cu caracter administrativ aplicate nu se mai executa in masura in care nu au fost executate.

Art. 5 (1) In cazul unei eventuale aplicari in mod succesiv a unor dispozitii de gratiere cu privire la accesul pedepsa se va lua in considerare numai dispozitia de gratiere mai favorabila condamnatului.

(2) Gratierea are efecte si asupra pedepselor a caror executare este suspendata condititional. In acest caz partea din termenul de incercare care reprezinta durata pedepsii pronuntate de instanta se reduce in mod corespunzator. Daca suspendarea condititionala este revocata sau anulata se executa numai partea de pedepsa ramasa neexecutata.

(3) Gratierea nu are efecte asupra masurilor de siguranta si masurilor educative.

(4) Gratierea nu se aplica celor care nu au inceput executarea pedepsii inchisori deoarece s-au sustinut de la executarea acesteia precum si celor care au inceput executarea dar ulterior s-au sustinut.

(5) Persoanele gratiate care in decurs de trei ani savarsesc cu intentie o infractiune, vor executa, pe langa pedepsa stabilita pentru acea infractiune si pedepsa sau restul de pedepsa ramas neexecutat ca urmare a aplicarii prezentei legi.

(6) Nerespectarea conditiilor prevazute de art 3, alin 2 ataza revocarea gratierii.

Art. 6 Dispozitiile prezentei ordonante de urgenta se aplica numai faptelor comise pana la data de 18.01.2017.

Art.7 Prezenta ordonanta intra in vigoare la data de 18.02.2017. .

[*Citi aici proiectul de ordonanta privind gratierea](#)

[*Citi aici Nota de Fundamentarea a proiectului de ordonanta privind gratierea.](#)